

PŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ ČAS (PRESENT CONTINUOUS TENSE)

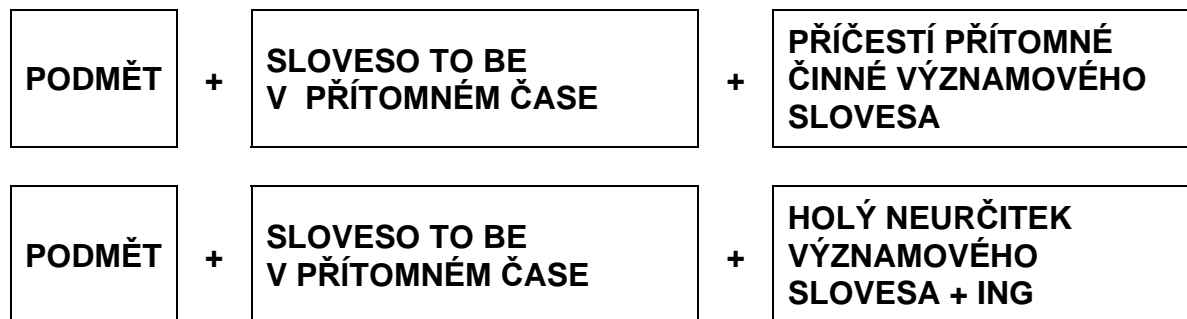
Přítomný průběhový čas vyjadřuje **děj, který se odehrává právě tehdy, kdy o něm mluvíme** ("právě jdu do školy", "ona právě čte", "my se teď nedíváme na televizi"). Může však vyjadřovat i další situace.

Je důležité odlišovat tento děj od přítomného děje, který se pravidelně v současnosti opakuje ("chodím do školy", "ona často čte", "my se někdy díváme na televizi"). Pro tyto děje používá angličtina přítomný prostý čas.

Pro zdůraznění přítomného průběhového času často používáme příslovce:

- **NOW** – teď
- **JUST NOW** – právě teď.

STRUKTURA PŘÍTOMNÉHO PRŮBĚHOVÉHO ČASU

I am writing	(I'm writing)
you are writing	(you're writing)
he is writing	(he's writing)
we are writing	(we're writing)
you are writing	(you're writing)
they are writing	(they're writing)

- I **am going** to school. (Právě jdu do školy.)
- He **is reading** a book. (On teď čte knížku.)
- We **are writing** a letter. (Právě píšeme dopis.)

Otázka a zápor přítomného průběhového času se tvoří analogicky jako u samostatného slovesa "TO BE" – obrácením slovosledu mezi podmětem a tvarem slovesa "TO BE" a přidáním NOT ke tvaru slovesa "TO BE".

- I am not going to school.	I'm not going to school.
- He is not reading a book.	He isn't reading a book.
- We are not writing a letter.	We aren't writing a letter.
- Am I going to school?	Yes, I am. No, I aren't.
- Is he reading a book?	Yes, he is. No, he isn't.
- Are we writing a letter?	Yes, we are. No, we aren't.

DALŠÍ POUŽITÍ PŘÍTOMNÉHO PRŮBĚHOVÉHO ČASU

Přítomný průběhový čas můžeme použít i pro popis děje, který začal, neskončil a který bude pokračovat v budoucnosti. Děj neprobíhá v momentě, kdy o něm mluvíme, ale např. používáme výraz "at the moment".

- We are painting the flat at the moment. (Teď, v těchto dnech, momentálně malujeme byt.)

Přítomný průběhový čas používáme, když mluvíme o **změnách** nebo **trendech**. Často tehdy použijeme ve větě výraz THESE DAYS, NOWADAYS, atd.

- The earth's climate is getting warmer.

- These days more and more people are going abroad for their holidays.

Přítomný průběhový čas používáme také pro **vyjádření budoucího děje**, který se odehraje v blízké budoucnosti, nebo takového budoucího děje, který bude výsledkem dohody, kterou jsme již s někým uzavřeli:

- I am leaving on Monday. (Odjízďím-odjedu v pondělí.)

- Can you come and see me tonight? I can't, I'm playing chess with Sally.

SLOVESA, KTERÁ SE NEPOUŽÍVAJÍ V PRŮBĚHOVÝCH TVARECH

Slovesa pasivního vnímání: SEE (vidět - nikoli setkat se), HEAR (slyšet - nikoli chodit na přednášky atd.), SMELL (vonět, páchnout - ne přivonět, přičichnout), TASTE (chutnat - nikoli ochutnat), NOTICE (zpozorovat), RECOGNIZE (rozpoznat, poznat);

Slovesa pasivních duševních pochodů: THINK (myslet - nikoli přemýšlet o něčem), KNOW (vědět, znát), BELIEVE (věřit), REMEMBER (pamatovat si), FORGET (zapomenout), UNDERSTAND (rozumět, chápat), ADMIT (připustit), ASSUME (předpokládat), MEAN (mínit, znamenat), SUPPOSE (předpokládat), DOUBT (pochybovat), REALIZE (uvědomit si), AGREE (souhlasit), GUESS (amer. myslet), MIND (namítat), CONFUSE (plést co), IMAGINE (představit si), FEEL (myslet - nikoli cítit se, nahmatat);

Slovesa s významem chtění: WANT (chtít), NEED (potřebovat), WISH (přát si), INTEND (zamýšlet, mít v úmyslu);

Slovesa s významem citové preference: LIKE (mít rád, líbit se), LOVE (milovat), HATE (nemít rád, nenávidět - nikoli ošklivit si), PREFER (upřednostňovat, mít raději), CARE FOR (milovat - nikoli starat se), ADMIRE (obdivovat);

Slovesa s významem překvapení: SURPRISE (překvapit), ASTONISH (ohromit), SHOCK (šokovat), IMPRESS (učinit dojem, zapůsobit);

Slovesa s významem "zdát se": SEEM (zdát se), APPEAR (objevit se, zdát se), RESEMBLE (připomínat);

Další slovesa: CONSIST OF (skládat se z), CONTAIN (obsahovat), POSSESS (vlastnit), OWN (vlastnit), OWE (dlužit), BELONG TO (patřit komu), INCLUDE (zahrnovat), COST (stát peníze), INVOLVE (znamenat, zahrnovat), MEASURE (měřit - nikoli měřit něco), WEIGH (vážit - nikoli vážit něco), CONCERN (týkat se něčeho), FIT (padnout, slušet), MATTER (vadit - Does it matter? Vadí to?).

Objeví-li se přece některé z uvedených sloves v průběhových tvarech, pak tyto tvary nevyjadřují probíhající děj ale:

Zdůrazňují opakování děje s citovým zabarvením nelibosti, obvykle se slovy always, never, constantly (pořád) - něco se děje příliš často.

- I'm always forgetting my keys.
- His wife is constantly wanting money for new clothes.
- He is forever asking me these questions.

Aktualizují děj do současného okamžiku.

- What are you thinking about?
- The slide you are seeing is from the year 1990.
- How are you liking Prague? (Jak se ti tu v Praze líbí?)
- Your error is costing me a lot of money.

U sloves smyslového vnímání nebo i jiných jde o přenesený význam.

- I am seeing him tomorrow. (= meeting him) (Setkám se s ním zítra.)
- When shall I be seeing you again? (Kdy se znova uvidíme?)
- Mary is tasting the meal. (action) - The meal tastes awful. (non action)
- He is having dinner. (action) - He has a new car. (non action)
- He is looking at this picture. (action) - She looks lovely. (non action)